

ΣΑΝ ΝΑ ΗΤΑΝ ΣΗΜΕΡΑ

ΓΙΟΡΤΑΖΟΥΝ: ΛΙΝΟΣ.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1605: Η Συνωμοσία της Πυρίτιδας. Οι καθολικοί προσπαθούν να ανατινάξουν το Βρετανικό Κοινοβούλιο. Το σχέδιο αποκαλύπτεται και ο αρχηγός τους, Γκάι Φοκς, απαγχονίζεται.

1815: Η Αγγλία και η Ρωσία υπογράφουν στο Παρίσι ειδική συνθήκη, σύμφωνα με την οποία τα Επτάνησα τίθενται υπό την προστασία της Αγγλίας με την ονομασία Ηνωμένοι Πολιτείες των Ιονίων Νήσων.

1828: Οι ελληνικές δυνάμεις του Δημήτριου Υψηλάντη απελευθερώνουν τη Λιβαδειά, μετά από συνθηκολόγηση.

1923: Ογκώδη συλλαλητήρια σε Αθήνα και άλλες πόλεις, μετά το αντιβενιζελικό στασιαστικό κίνημα των Μεταξά, Λεοναρδόπουλου και Γαργαλίδη, ενώ διεξάγονται έρευνες για τη συμμετοχή του Βασιλιά.

1935: Οι αδελφοί Πάρκερ κυκλοφορούν στην αγορά το επιτραπέζιο παιχνίδι Monopoly.

1959: Απελευθερώνεται από τις ελληνικές αρχές ο τελευταίος Ναζί που κρατούνταν για τη διάπραξη εγκλημάτων πολέμου στην Ελλάδα, Μαξ Μέρτεν. Θα απελαθεί στη Δυτική Γερμανία.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

1936: Μιχάλης Δερτούζος, γκουρού της πληροφορικής, καθηγητής στο Τεχνολογικό Ινστιτούτο Μασαχουσέτης (MIT) και διευθυντής του Εργαστηρίου Ερευνών της Επιστήμης των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών. (Θαν. 27/8/2001)

1945: Αλέκα Παπαρήγα, ελληνίδα πολιτικός, Γενική Γραμματέας του ΚΚΕ.

1978: Μιχάλης Χατζηγιάννης, τραγουδιστής και συνθέτης.

ΘΑΝΑΤΟΙ

1977: Ρενέ Γκοσινί, γάλλος κομίστας, συνδημιουργός του Αστερίξ. (Γεν. 14/8/1926)

1979: Κώστας Κοτζιάς, λογοτέχνης, εκπρόσωπος του σοσιαλιστικού ρεαλισμού στην ελληνική λογοτεχνία. («Καπνισμένος Ουρανός») (Γεν. 1921) **1982:** Ζακ Τατί, καλλιτεχνικό ψευδώνυμο του Ζακ Τατισέφ, γάλλος σκηνοθέτης και ηθοποιός. («Ο κύριος Υλό στο χάος της κυκλοφορίας», «Playtime») (Γεν. 9/10/1907)

Το Κίνημα Γαργαλίδη - Λεοναρδόπουλου

Τον Οκτώβριο του 1923 η Ελλάδα βάδιζε ολοταχώς για τις εκλογές της 2ας Δεκεμβρίου, τις οποίες είχε προκηρύξει η βενιζελική Επαναστατική Επιτροπή υπό τον Νικόλαο Πλαστήρα, που κυβερνούσε δικτατορικά, μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή. Πρωθυπουργός ήταν το ηγετικό στέλεχος της Επανάστασης, Στυλιανός Γονατάς, ο οποίος φρόντισε να προμηθεύσει τα βενιζελικά κόμματα με ένα εκλογικό νόμο κομμένο και ραμμένο στα μέτρα τους.

Το στρατιωτικό κίνημα των στρατηγών Παναγιώτη Γαργαλίδη (1870-1948) και Γεώργιου Λεοναρδόπουλου (1867-1936), που εκδηλώθηκε τα μεσάνυχτα της 21ης προς 22α Οκτωβρίου, ήταν μια συμμαχία ετερόκλητων στρατιωτικών στοιχείων: από βενιζελικούς αξιωματικούς, όπως οι επικεφαλής του, που είχαν παραγκωνισθεί από την Επαναστατική Επιτροπή του Πλαστήρα, μέχρι βασιλόφρονες αξιωματικούς («Ομάδα Ταγματάρχων»), που φοβόντουσαν ότι οι επικείμενες εκλογές θα οδηγούσαν σε αβασίλευτο καθεστώς. Την τριάδα των κινήματιών συμπλήρωνε ο βασιλόφρων συνταγματάρχης Γεώργιος Ζήρας.

Πρόθεση των δύο στρατηγών ήταν να αναγκάσουν την κυβέρνηση Γονατά σε παραίτηση, χωρίς να καταφύγουν σε ένοπλη βία και την ανάληψη της εξουσίας από μία κυβέρνηση που θα οδηγούσε τη χώρα σε τίμιες εκλογές. Στο διάγγελμά τους, που δημοσιεύτηκε σε τρεις αντιβενιζελικές εφημερίδες σημείωναν: «Ο στρατός βεβαιού ότι δεν θα επέμβη το παράπαν, ούτε εις τον καταρτισμόν της νέας κυβερνήσεως, ούτε εις το κατόπιν έργον αυτής. Θα περιορισθί εις την τήρησιν της τάξεως και εις τα καθαρώς στρατιωτικά αυτού καθήκοντα».

Το κίνημα δεν εκδηλώθηκε στην πρωτεύουσα, όπως απαιτούσε ο μετέπειτα δικτάτωρ Ιωάννης Μεταξάς, ούτε στη Θεσσαλονίκη, αλλά στην περιφέρεια. Το πρωί της 22ας Οκτωβρίου μόνο η Αθήνα, η Θεσσαλονίκη, η Λάρισα και τα Ιωάννινα βρίσκονταν υπό τον έλεγχο της κυβερνήσεως. Ωστόσο, η αντίδραση της Επανάστασης ήταν αστραπιαία. Στην Αθήνα την κατάστα-

ση πήρε στα χέρια του ο στρατηγός Πάγκαλος, ως αρχηγός του Στρατού, ενώ δημοτικά συμβούλια, η Ιερά Σύνοδος και πολιτικοί καταδίκιζαν το κίνημα. Ο Πλαστήρας στο διάγγελμά του σημείωνε: «Η άτιμος και η προδοτική πράξις δύο στρατηγών και ενίων ανωτέρων αξιωματικών εις στιγμάς κατά τις οποίας η πατρίς επρόκειτο διά των εκλογών να εισέλθη εις ομαλήν κοινοβουλευτικήν περίοδον, σύμφωνα με εξαγγελθέν πρόγραμμα της Επανάστασεως, καταδικάζεται εις την συνείδησιν του ελληνικού έθνους ολοκλήρου». Παρά την αριθμητική τους υπεροχή, οι κινήματιες έμειναν αδρανείς, χάνοντας πολύτιμο χρόνο. Αυτό έδωσε το χρόνο στην Επανάσταση να αναδιοργανωθεί και να προετοιμάσει την απειθαρεία της. Στη Θεσσαλονίκη ο στρατηγός Κονδύλης, που είχε ανακληθεί στην ενεργό υπηρεσία, τέθηκε επικεφαλής της καταστολής. Στις 25 Οκτωβρίου η Επανάσταση ήλεγχε και πάλι όλη τη Βόρειο Ελλάδα.

Στην Πελοπόννησο οι δυνάμεις των Γαργαλίδη και Λεοναρδόπουλου, που αριθμούσαν 4.500 άνδρες, συγκεντρώθηκαν στην Κόρινθο, με σκοπό να βαδίσουν στην Αθήνα. Ο στόλος, που ήταν πιστός στην Επανάσταση, απείλησε με βομβαρδισμό την Κόρινθο, αναγκάζο-

ντας τον φρούραρχο της πόλης Μανιαδάκη (μετέπειτα στέλεχος της «4ης Αυγούστου») να παραδώσει την πόλη χωρίς αντίσταση. Στις 27 Οκτωβρίου, έπειτα από μία σύντομη συμπλοκή με τις κυβερνητικές δυνάμεις, ο Γαργαλίδης αποδέχεται την άνευ όρων παράδοση που του επέβαλε ο Πλαστήρας.

1284 αξιωματικοί αποτάχθηκαν ως ενεχόμενοι ή συμπαιθόντες το αντεπαναστατικό κίνημα, ανάμεσά τους και ο υπασπιστής του βασιλιά Γεώργιου Β', Νικολαΐδης. Οι αρχηγοί του κινήματος, Παναγιώτης Γαργαλίδης και Γεώργιος Λεοναρδόπουλος, καταδικάστηκαν σε θάνατο, αλλά τους δόθηκε χάρις στη συνέχεια. Οι εκλογές έγιναν, τελικά, στις 16 Δεκεμβρίου και εξελίχθηκαν σε θρίαμβο των βενιζελικών κομμάτων, καθώς τα φιλομοναρχικά απείχαν.

Το αποτυχόν κίνημα των Γαργαλίδη - Λεοναρδόπουλου απέκτησε σημασία για την κατοπινή εξέλιξη των πολιτικών πραγμάτων, δυσανάλογη με τις περιορισμένες επιδιώξεις των εμπνευστών του. Ισχυροποίησε τα αντιμοναρχικά αισθήματα στους κόλπους των βενιζελικών κομμάτων, με αποτέλεσμα την έξωση του βασιλιά Γεώργιου Β' και την ανακήρυξη της Αβασίλευτης Δημοκρατίας στις 25 Μαρτίου 1924 από την κυβέρνηση Παπαναστασίου.

ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΑΛΛΟΙ...

Τα άκρα συναντήθηκαν

Υπό την προϋπόθεση ότι οι εκτελεστές των δύο χρυσαυγιτών, την Παρασκευή το απόγευμα, ήταν από το αριστερό αντίστοιχο πόλης, τα δύο άκρα συναντήθηκαν. Και είναι η πρώτη φορά. Εκείνο που τρομάζει το λαό και το πολιτικό σύστημα είναι ότι πιθανώς δεν είναι και η τελευταία.

Η συνάντηση των άκρων δεν γίνεται ποτέ με τους κανόνες του πολιτικού παιχνιδιού που έχουν μάθει να παίζουν τα κόμματα, αλλά και οι πολίτες. Γίνεται με τον πιο άγριο τρόπο. Είναι μια συνάντηση αλληλοεξόντωσης, που δεν περιορίζεται στην εξόντωση των μελών των άκρων. Επεκτείνεται στην εξόντωση καθενός, που μπο-

ρεί να χαρακτηριστεί φίλος, συμπαθών, ανεκτικός προς ένα από τα άκρα. Οδηγεί έτσι το μέσο πολίτη στα άκρα. Τον κάνει μέρος των άκρων εθιμικά. Κάνει το πολιτικό σκηνικό ένα πεδίο μάχης των άκρων.

Αυτή τη στιγμή το πολιτικό σύστημα στέκει μουντισμένο από το φόβο πάνω από τα σώματα του Φύσσα και των δύο χρυσαυγιτών. Είναι δικά του θύματα και οι τρεις. Αυτό εξέθρεψε τη ρεμούλα, τη διαφθορά, την απάτη και το ψέμα, με τα οποία απαξιώθηκε στη συνείδηση των πολιτών. Αυτή η απαξίωση ήταν και είναι το βούτυρο στο ψωμί της Χρυσής Αυγής, που βρίζει τον

κοινοβουλευτισμό σαν διεφθαρμένο και έχει απήχηση στους πολίτες.

Αυτή τη στιγμή το πολιτικό σύστημα στέκεται τρεμάμενο από το φόβο πάνω από τα άψυχα σώματα των δύο χρυσαυγιτών και του Φύσσα, φρίττοντας στη σκέψη ότι αυτή είναι μόνο η αρχή της σύγκρουσης. Τρέμοντας ότι αυτή η σύγκρουση δεν θα περιοριστεί στα μέλη των άκρων, αλλά θα αιματοκυλήσει κάθε φωνή που δεν θα συμπορευθεί με τα άκρα. Ετσι όπως ξεκινούν όλοι οι εμφύλιοι και οι πολιτικές εκτροπές.

Το πολιτικό σύστημα δεν έχει επιδείξει καμιά σοβαρότητα για την ευημερία και το μέλλον των

πολιτών. Καμιά σοβαρότητα για την ασφάλεια των πολιτών. Καμιά σοβαρότητα για την προστασία των πολιτών από εγχώριους και ξένους ατιμωτές. Κυρίως, δεν έχει επιδείξει καμιά σοβαρότητα για την αντιμετώπιση όλων των φαινομένων κρατικής αλτηρείας, η οποία γεννάει τα άκρα.

Σήμερα στέκει τρεμάμενο πάνω από τρία θύματά του. Και δεν ξέρει ότι αν δεν δει πως η νοσοτροπία της διαφθοράς και του ωχαδερφισμού τα σκότωσε, τα θύματα θα πολλαπλασιαστούν. Αλλά αυτό είναι καιρός να το δουν και οι πολίτες, που επιλέγουν κυβερνήτες.

 ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ